

1. Obiekt *Cmentarz, etc.*
Kościół filialny p.w. św. Krzyża

2. Czas powstania
1834-6

3. Miejscowość
G N I E Z N O

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres ul. Święto krzyska

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo Poznańskie

gmina Gniezno pow. GNIEZNIENSKI

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Gnesen

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975

województwo Poznańskie

powiat Gniezno

8. Właściciel i jego adres

Kośc. rzym-kat p.w. św. Michała
w Gnieźnie

9. Użytkownik i jego adres

Parafia kośc. rzym-kat p.w. św. Mi-
chała w Gnieźnie

10. Rejestr zabytków

Nr 412/A data 28.XI.1968 r.

autor zdjęć Włodzimierz Kowaliński
data wykonania 1984 r.
miejsce przechowywania negatywów B. Cynalewski

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Kościół p.w.św. Krzyża ufundowany został przez kanonika gnieźnieńskiego Przeclawa dla sprowadzonych przez niego z Miechowa Bożogrobców w 1179 r. Był drewniany. Po kasacji zgromadzenia Bożogrobców kościół przyłączono jako filialny do św. Trójcy a w 1829 r. z powodu daleko posuniętej ruiny został przeznaczony do rozbiórki. Jednak dzięki akcji społecznej zorganizowanej przez ks. kanonika Leona Przyłuskiego został odbudowany w latach 1834-6. Projekty do niego wykonali Schildner w stylu neorenesansowym i Elsner neogotyckim. Zrealizowany został projekt tego ostatniego. W 1890 roku na dachu od strony zachodniej dobudowano ośmioboczną wieżyczkę. Kościół po I wojnie był pod zarządem OO Franciszkanów, obecnie jest kościołem filialnym parafii św. Michała.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze wyposażenie, instalacje)

Kościół położony jest na cmentarzu, na wzgórzu na jeziorze Świętokrzyskim dawniej zwanym Bielidło. Orientowany, murowany z cegły na rzucie prostokąta. Kryty dachem dwuspadowym z dachówki. Mury kościoła oskarpowane, okna ostolukowe, rozglifowane. Kościół salowy z niszą mieszczącą ołtarz główny, która znajduje się w środku ściany wydzielającej wąski pas we wschodniej części kościoła. Za tą ścianą po prawej zakrystia, od strony południowej boczne wejście do kościoła. Wyposażenie wnętrza przeniesione częściowo ze starego kościoła / ołtarze boczne i ambona / XVIII-wieczne. Kościół wyposażony jest w instalację elektryczną.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
2.310 m ³	221 m ²	sakralne	sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja W latach siedemdziesiątych przełożono dach na kościele, oraz założono nową posadzkę. W 1980 roku zostało wymalowane wnętrze . W 1984 przeprowadzono remont organów.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) stan zachowania jest dobry	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Państwowa Inspekcja Budowlana Gniezno nr5037 i 5039
w Archiwum Państwowym w Poznaniu

22. Bibliografia

Katalog Zabytków Sztuki w Polsce - pow Gniezno I.S.PAN
Warszawa 1963 s.69

Ks.Tadeusz Trzciński:Przewodnik po pamiątkach Gniezno
Księgarnia św. Wojciecha s. 113

Stanisław Karwowski:Gniezno -procz TPN 1892 s. 173

Adam Dubowski:Zabytkowe Kościoły Wielkopolski - księgarni
św. Wojciecha 1956 s.48

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Fototeka u Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poz-
naniu

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

mgr Barbara Dembińska

26. Sprawdził

1. miejscowość
Gniezno

2. Obiekt / nazwa jak na karcie/
kościół filialny p.w. św. Krzyża

3. Zawartość wkładki
rzut, plan sytuac. zdjęcie

